

Seat No. : _____

NF-149

November-2025

M.Ed., Sem.-III

A-007 : Tools and Techniques in Education Research

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

વિભાગ – 1

1. નીચેના પ્રશ્નોના 750 શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 20
 - (1) ઉપકરણની સંકલ્પના અને પ્રકારો વિશે સમજાવો.
 - (2) સ્વ પ્રમાણિત કસોટીના રચનાના સોપાનોની ક્રમિક ચર્ચા કરો.
 - (3) પ્રશ્નાવલીની સંકલ્પના અને પ્રશ્નાવલી આપવાની રીતો વિશે જણાવો.

2. (A) નીચેના પ્રશ્નોના 125 શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 10
 - (1) વલણ માપનની પદ્ધતિઓ જણાવી કોઈ એક વિશે ચર્ચા કરો.
 - (2) ક્રમમાપદંડના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.
 - (3) ઓળખયાદીની સંકલ્પના અને તેના લાભોની ચર્ચા કરો.

- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 5
 - (1) ક્રમમાપદંડના પ્રકારો કયા-કયા છે ?
 - (2) મુલાકાત પ્રયુક્તિની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (3) સ્થિરતા આંક એટલે શું ?
 - (4) કેન્દ્રીય મુલાકાત એટલે શું ?
 - (5) ક્રમમાપદંડમાં મધ્યવર્તીની ભૂલ એટલે શું ?

વિભાગ – 2

3. નીચેના પ્રશ્નોના 750 શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 20
- (1) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી કસોટીના વર્ગીકરણની ચર્ચા કરો.
 - (2) પ્રમાણિત કસોટીના રચનાના સોપાનોની ક્રમિક ચર્ચા કરો.
 - (3) કલમ પૃથક્કરણની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.
4. (A) નીચેના પ્રશ્નોના 125 શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) 10
- (1) મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની સંશોધનમાં ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો.
 - (2) કસોટીની વિશ્વસનીયતા એટલે શું ? સમાંતર સ્વરૂપ વિશ્વસનીયતાની ચર્ચા કરો.
 - (3) કસોટીના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
- (B) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 5
- (1) વિકર્ષકો એટલે શું ?
 - (2) પ્રદત્તના પ્રકારો જણાવો.
 - (3) માપનની કક્ષાઓ જણાવો.
 - (4) પ્રદત્ત અને માહિતી વચ્ચેનો ભેદ જણાવો.
 - (5) અંતરાલ માપનું ઉદાહરણ આપો.
-

Seat No. : _____

NF-149

November-2025

M.Ed., Sem.-III

A-007 : Tools and Techniques in Education Research

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Section – 1

1. Answer the following questions in **750** words : (Any **two**) **20**
- (1) Discuss the concept and types of Tool.
 - (2) Discuss the steps of process for construction of self made test.
 - (3) Explain the concept of questionnaire and methods for administering questionnaire.
2. (A) Answer the following questions in **125** words : (Any **two**) **10**
- (1) State methods of Attitude Measurement and discuss any one from them.
 - (2) Discuss about the concepts of Rating Scale.
 - (3) Discuss about concept and advantages of Check List.
- (B) Answer the following questions in brief : **5**
- (1) What are the types of Rating Scale ?
 - (2) Give two disadvantages of the Interview technique.
 - (3) What is Co-efficient of stability ?
 - (4) What is Focused Interview ?
 - (5) What is the Error of central tendency in Rating Scale ?

Section – 2

3. Answer the following questions in **750** words : (Any **two**) **20**
- (1) Explain the concept of Psychological test and discuss about the classification of test.
 - (2) Discuss the steps of process for construction of standardized test.
 - (3) Discuss in brief Item analysis.
4. (A) Answer the following questions in **125** words : (Any **two**) **10**
- (1) Discuss about the use of Psychological test in Research.
 - (2) What is Reliability of Test ? Discuss about Parallel form reliability.
 - (3) State the characteristics of test.
- (B) Answer the following questions in brief : **5**
- (1) What is Distracters ?
 - (2) State the types of data.
 - (3) State the levels of Measurement.
 - (4) State the difference between data and fact.
 - (5) Give the example of Interval Scale.
-